

سید حمید حسینی: | استراتژی فعال دولت سیزدهم در توسعه تجارت انرژی منطقه‌ای

سید حمید حسینی: *دولت سیزدهم با تکیه بر افزایش همکاری‌ها با کشورهای همسایه به ویژه در حوزه انرژی در یک سال گذشته اقدامات متنوعی از آغاز سوآپ گاز از ترکمنستان به جمهوری آذربایجان گرفته تا افزایش صادرات گاز به عراق و دریافت مطالبات آن را در دستور کار خود قرار داده است.

یکی از سیاست‌های راهبردی دولت سیزدهم تعامل و گسترش همکاری‌ها با کشورهای همسایه بوده است و در این میان قطعاً انرژی یکی از زمینه‌هایی است که می‌توانیم با کشورهای همسایه بیشترین تعامل را داشته باشیم.

این در شرایطی است که برخی از کشورهای همسایه فاقد پالایشگاه هستند و برخی مانند عراق و پاکستان به اندازه نیاز پالایشگاه ندارند و وادرات انجام می‌دهند.

ایران نیز سعی کرده تا از این موقعیت در دوران کرونا و بعد از آن استفاده کرده و بیشترین صادرات را در فرآورده‌های نفتی، گاز و برق انجام دهد. با این حال امسال و با فروکش کردن همه‌گیری کرونا، در همه جای دنیا مصرف سوخت افزایش پیدا کرده است.

ایران نیز به تبع آن، با توجه به افزایش مصرف داخلی امکان صادرات فرآورده‌های نفتی پالایشگاهی کمتری داشته اما دولت کمک کرده تا ظرفیت مینیریفاینری‌ها فعال شود که عمده تولیدات آن صادراتی بوده و در داخل کشور عرضه نمی‌شود. اقدامی که توانسته بخشی از بازارهای کشورهای همسایه را در اختیار داشته باشند.

همچنین در زمینه تجارت گاز در دولت سیزدهم قدم‌های بزرگی برداشته شده که مهمترین آن آغاز سوآپ گاز از ترکمنستان به جمهوری آذربایجان است. اما با توجه به اینکه ترکمنستان عمده گاز خود را به چین فروخته و فاقد مازاد گازی است تا با ایران تبادل کند، در آینده نزدیک می‌توان با روسیه تجارت گاز را از مسیر خط لوله گاز روسیه به ترکمنستان و از ترکمنستان به ایران ادامه دهیم.

از سوی دیگر، امسال تا حدودی مسائل پرداخت پول برق و گاز با عراق حل و فصل شده و صادرات گاز به عراق افزایش پیدا کرده و اکنون حدود ۵۰ میلیون متر مکعب گاز در روز به عراق صادر می‌شود که با توجه به افزایش قیمت‌های جهانی به بودجه دولت کمک کرده است.

همچنین با توجه به آنکه قرارداد ۲۵ ساله ایران به ترکیه در حال اتمام است برخی اعتقاد داشتند ترکیه قرارداد را تمدید نمی‌کند، اما ترکیه علاقه‌مند است قرارداد گازی را تمدید کند و حتی رئیس‌جمهوری این کشور به طور رسمی اعلام کرده که آمادگی خرید نفت خام ایران را دارد.

ضمن اینکه صادرات برق با برخی کشورهای همسایه از جمله عراق برقرار بوده و این قرارداد تمدید شده است.

از همین رو همکاری با کشورهای همسایه از جمله عراق، افغانستان، ترکمنستان و پاکستان در حوزه انرژی در دولت سیزدهم توسعه پیدا کرده و با توجه به برنامه‌ریزی‌ها، اگر از ظرفیت روسیه در گاز و فرآورده‌های نفتی استفاده کنیم، حجم بزرگی از سوآپ و ترانزیت در کشور شروع خواهد شد.

افزایش همکاری ایران با روسیه در این زمینه علاوه بر آنکه نیاز کشور را تامین می‌کند، می‌تواند بانکرینگ را با کشورهای همسایه فعال کند. ایران ۴ تا ۵ میلیون لیتر ظرفیت بانکرینگ دارد که با در اختیار داشتن سوخت مورد نیاز و تامین آن می‌توان بازار از دست رفته را احیا کرد.

در واقع اگر سوآپ و ترانزیت از روسیه شروع شود که در شرف آغاز است، می‌تواند ظرفیت بانکرینگ کشور را فعال کرده و تامین سوخت مورد نیاز در خلیج فارس انجام شود.

*** رئیس اتحادیه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی**